

Utbildningsplan för

**Magister-/masterprogram
i svenska som andraspråk**

60/120 högskolepoäng, avancerad nivå

*Master Programme (60/120 credits) in Swedish as a Second
Language*

H2SVA

1. Utbildningsprogrammets benämning och omfattning

Magister-/masterprogrammet i svenska som andraspråk (Master Programme, 60/120 credits, in Swedish as a Second Language) omfattar 120 högskolepoäng. Programkod: H2SVA.

2. Fastställande

Utbildningsplanen är fastställd av Humanistiska fakultetsnämnden 2007-05-31. Reviderad 2015-08-25 att gälla för studenter antagna höstterminen 2015.

Reviderad 2016-06-09 för att gälla studenter antagna fr.o.m. höstterminen 2016.

Ansvarig institution: Institutionen för svenska språket.

3. Utbildningsprogrammets syfte

Svenska som andraspråk är en del av flerspråkighetsforskningsfältet, ett forskningsfält som med ökad globalisering och migration får allt större samhällsrelevans. I och med detta ökar också arbetsmarknadens behov av kunskap kring frågor som rör svenska som andraspråk och angränsande områden. Detta vill Magister-/masterprogrammet i svenska som andraspråk möta. Fältet är per definition tvärvetenskapligt i det att alla aspekter, från språkets byggstenar till övergripande samhälleliga strukturer, är av vikt för att förstå hur språk lärs in och används i flerspråkiga situationer. Magister-/masterprogrammet i svenska som andraspråk är ett utbildningsprogram som omfattar en stor del av detta fält med en tydlig inriktning på språkvetenskapliga frågor.

Programmet har en tydlig forskningsprofil och deltagande studenter erbjuds att skriva större arbeten inom eller i nära anslutning till pågående forskningsprojekt. Genom forskningsprojekten tillvaratas studenternas erfarenheter av yrkesliv eller studier, samtidigt som studenternas deltagande i forskningsprojektet för ut kunskap om forskning till det omgivande samhället.

Magister/masterprogrammet i svenska som andraspråk förbereder studenterna för avancerade professionella uppgifter inom områden där flerspråkighet är en faktor, t.ex. inom utbildning, som rådgivare, utredare och samordnare inom offentliga och privata organisationer. Avancerade kunskaper i svenska som andraspråk efterfrågas av alla nivåer inom skolväsendet, inklusive högskolor och universitet, där en stor del av arbetsmarknaden finns.

4. Förkunskapskrav

För tillträde till programmet krävs avlagd kandidatexamen med 90 hp inklusive ett självständigt arbete om minst 15 hp i något av huvudområdena svenska som andraspråk, svenska språket/nordiska språk, engelska, franska, spanska eller tyska med språkvetenskaplig inriktning eller allmän språkvetenskap/lingvistik eller motsvarande.

5. Examen och huvudområde i utbildningsprogrammet

Programmet leder till Filosofie magisterexamen med huvudområdet svenska som andraspråk (Degree of Master of Arts 60 credits with a major in Swedish as a Second Language), alternativt Filosofie masterexamen med huvudområdet svenska som andraspråk (Degree of Master of Arts 120 credits with a major in Swedish as a Second Language).

Programmets kurser tillhör huvudområdet svenska som andraspråk (Swedish as a Second Language).

6. Mål

Kunskap och förståelse

För magisterexamen ska studenten

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet svenska som andraspråk, inbegripet såväl överblick över området som fördjupade kunskaper inom vissa delar av området samt insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och
- visa fördjupad metodkunskap inom huvudområdet svenska som andraspråk.

Färdighet och förmåga

För magisterexamen ska studenten

- visa förmåga att integrera kunskap och att analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer som rör ämnet svenska som andraspråk även med begränsad information,
- visa förmåga att självständigt identifiera och formulera frågeställningar inom ämnesområdet svenska som andraspråk samt att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för dessa i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att delta i forsknings- och utvecklingsarbete inom ämnet svenska som andraspråk eller för att arbeta med frågor relaterade till svenska som andraspråk i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För magisterexamen ska studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet svenska som andraspråk göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Kunskap och förståelse

För masterexamen ska studenten

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet såväl brett kunnande inom området som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av området samt fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och
- visa fördjupad metodkunskap inom huvudområdet för utbildningen.

Färdighet och förmåga

För masterexamen ska studenten

- visa förmåga att kritiskt och systematiskt integrera kunskap och att analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer även med begränsad information,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för dessa i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att delta i forsknings- och utvecklingsarbete eller för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För masterexamen ska studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

7. Utbildningsprogrammets huvudsakliga innehåll och uppläggning

Magister-/masterprogrammet i svenska som andraspråk är nätbaserat och ges på distans på halvfart. Fysiska träffar kan erbjudas vid något eller några tillfällen och i några delkurser ingår obligatoriska fysiska träffar. Varje termin erbjuds minst två 7,5 hp-kurser, en under terminens första hälft, en under den andra. Programmet utnyttjar möjligheten att erbjuda specialkurser hållna av eventuella gästlärare, eller då kurser på forskarutbildningsnivå med relevant innehåll ges.

Programmet inleds med två obligatoriska kurser i andraspråksinläring, vilka garanterar att alla studenter orienteras inom fältet. Under första året läser studenterna också en kurs i grundläggande litteracitet i ett flerspråkigt perspektiv, eftersom kunskaper om alfabetisering och litteracitet är mycket efterfrågade i utbildningssystemet i dag.

Programmet sätter språkvetenskapliga aspekter av det stora flerspråkighetsfältet i centrum vilket manifesteras bl.a. genom två kurser med traditionellt lingvistiskt anslag, *Grammatisk och fonologisk utveckling i ett andraspråksperspektiv* och *Ordförrådet i ett andraspråksperspektiv*. I slutet av programmet ges kurser som handlar om flerspråkighet på olika nivåer: hos individen själv, hos individen i utbildningssystemet och hos individen i samhället i nationell och internationell bemärkelse.

Magister-/masterprogrammet i svenska som andraspråk erbjuder följande kurser, varav fem (45 hp) är obligatoriska inom magisterdelen av programmet och sju (67,5 hp) för hela masterprogrammet. Obligatoriska kurser är markerade med asterisk nedan; övriga kurser är valbara. För mer information om delkursernas innehåll, examinationsformer, undervisningsformer samt litteratur, se respektive kursplan.
examinationsformer, undervisningsformer samt litteratur, se respektive kursplan.

**Andraspråksinläring 1, 7,5 hp*

Programmet inleds med en kurs om centrala termer och begrepp inom andraspråksforskningsfältet. Denna kurs, tillsammans med kursen Andraspråksinläring 2, garanterar att studenter med annan studiebakgrund än från ämnet svenska som andraspråk orienteras inom fältet, men innehållet sätts samtidigt in i ett sammanhang som gör kursen relevant också för studenter som tidigare läst svenska som andraspråk. Kursens perspektiv liksom ingående litteratur är internationellt orienterade.

**Andraspråksinläring 2, 7,5 hp*

Den andra kursen i andraspråksinläring sätter centrala begrepp i relation till större teoretiska fält inom andraspråksforskningen. Fokus här ligger lika mycket på att förstå enskilda teorier, från teorier om hjärnans funktion vid språkinläring till sociokulturella paradig, som att förstå och lära sig arbeta med och värdera teori som verktyg.

Förkunskapskrav: *Andraspråksinläring 1*.

**Grundläggande litteracitet i en flerspråkig kontext 1, 7,5 hp*

Kursen behandlar läs- och skrivinläring för vuxna i ett internationellt perspektiv. Alfabetisering och litteracitet diskuteras såväl teoretiskt som praxisnära. Kunskapsområdet är efterfrågat inom utbildningssystemet och kursen är därför placerad så att även studenter som avslutar studierna efter en magisterexamen läser den. Kursen går enbart att läsa inom programmet.

Grammatisk och fonologisk utveckling i ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp

Kursen fördjupar studenternas grammatiska och fonologiska förståelse och behandlar olika teorier om grammatisk och fonologisk utveckling. Svenskans grammatiska och fonetiska/fonologiska struktur studeras ur ett jämförande typologiskt perspektiv.

Ordförrådet i ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp

Kursen behandlar lexikon från kognitiva perspektiv, dvs. inifrån individens medvetande, yttre perspektiv, dvs. hur lexikonet organiseras lexikaliskt i ordböcker och i elektroniska textsamlingar, samt teoretiskt, dvs. hur ord och ordbildning kan beskrivas. Kursen omfattar också bedömning och testning av ordförråd. Elektroniska resurser för textsamling och testkonstruktion är centrala under kursen. Kunskap om elektroniska hjälpmedel är relevant för undervisning, men också för arbetsuppgifter inom utbildningsutveckling och läromedelskonstruktion, liksom för forskning.

**Metoder inom andraspråksforskning, 7,5 hp*

För att förbereda studenterna för de självständiga arbetena (magister-/masteruppsats) ges denna kurs i nära anslutning till magisteruppsatsen. Såväl kvantitativa som kvalitativa metoder behandlas och kursen anknyter till samt aktualiserar de teorier som studenterna mött och arbetat med tidigare under programmet. Metoderna anknyter också till procedurell kunskap som studenterna arbetat med t.ex. under kursen *Ordförrådet i ett andraspråksperspektiv*.

**Magisteruppsats i svenska som andraspråk, 15 hp*

Ämne för uppsatsen väljs i samråd med handledare. Studenterna rekommenderas att välja uppsatsämnen som anknyter till pågående forskningsprojekt vid institutionen för svenska språket, Göteborgs universitet.

Kognitiva aspekter på flerspråkighet, 7,5 hp

Kognitiv lingvistik är ett växande forskningsfält som representerats tidigare i kursen, men som här ges ökat utrymme. Kognitiv grammatik anknyter till många delar av språkvetenskapen, och kan användas för resonemang kring såväl klassrumsinlärning som abstrakta representationer av språket.

Språkanvändning bland ungdomar i flerspråkiga storstadsområden, 7,5 hp Kursen behandlar sociolingvistiska aspekter av andraspråksforskning. Språklig variation står i centrum. I kursen diskuteras och relativiseras centrala termer inom forskningsfältet svenska som andraspråk.

**Språkanalys och språkbedömning, 7,5 hp*

Kursen i språkanalys och språkbedömning tar fasta på ett pedagogiskt behov av att kunna uttala sig om språkbehärskning. Kursen förutsätter goda kunskaper i grammatik och kombinerar abstrakta teoretiska resonemang med praktik. Kursen är förlagd sent i programmet för att kunna utnyttja de kunskaper och färdigheter i analys och teori som studenterna tillägnat sig under utbildningen.

Flerspråkighet, 7,5 hp

Kursen behandlar teorier om hur en individ blir flerspråkig, hur flerspråkigheten (kan) utvecklas och hur språk inverkar på varandra och på individen.

Undervisning i och på ett andraspråk, 7,5 hp

I västvärlden är flerspråkighet ofta kopplat till formell inläring, inte minst för att de flesta individer kommer i kontakt med utbildning. Frågan om utbildningssystemets ansvar för att flerspråkig kunskapsutveckling ska tillgodoses blir alltmer aktuell i samhällsdebatten. Kursen behandlar flerspråkigas lärande i relation till utbildningssystemets möjligheter och ansvar för flerspråkigas lärande.

Flerspråkighet och språkpolitik, 7,5 hp

Kursen sätter kunskaper om språk, så som de representerats i tidigare kurser, i relation till samhällets språksyn som den manifesteras t.ex. i styrdokument nationellt och internationellt. Stor vikt läggs vid kritisk granskning av förklaringsmodeller och forskningsmetoder som är av betydelse för att förstå samhälleliga processer och mänskligt handlande i förhållande till språkideologiska och språkpolitiska frågor.

**Masteruppsats i svenska som andraspråk, 15 hp*

Flera olika inriktningar och metoder kan komma i fråga för masteruppsatsen. Vissa möjligheter ges att knyta an till och fördjupa den undersökning som genomförts i magisteruppsatsen. Liksom för magisteruppsatsen ges möjlighet att välja ämnen som ligger inom ramen för pågående forskningsprojekt.

Kursföljden kan variera något mellan antagningsomgångarna, men kursutbudet är detsamma. Kurser markerade med * är obligatoriska. Observera att samtliga delkurser från och med termin 2 har som förkunskapskrav *Andraspråksinläring 1* och *Andraspråksinläring 2*. Magisteruppsatsen och masterkurskrav kräver ytterligare kurser, vilka framgår av respektive kursplan. För en student som följer programmet kan hela studieången se ut så här:

År 1

<i>Termin 1, första läsperioden</i> Andraspråksinläring 1*	<i>Termin 2, första läsperioden</i> Grundläggande litteracitet i en flerspråkig kontext 1*
<i>Termin 1, andra läsperioden</i> Andraspråksinläring 2*	<i>Termin 2, andra läsperioden</i> Grammatisk och fonologisk utveckling i ett andraspråksperspektiv

År 2

<i>Termin 3, första läsperioden</i> Ordförrådet i ett andraspråksperspektiv	<i>Termin 4</i> Magisteruppsats*
<i>Termin 3, andra läsperioden</i> Metoder inom andraspråksforskningen*	

År 3

<i>Termin 5, första läsperioden</i> Kognitiva aspekter på flerspråkighet	<i>Termin 6, första läsperioden</i> Språkanalys och språkbedömning
<i>Termin 5, andra läsperioden</i> Språkanvändning bland ungdomar i flerspråkiga storstadsområden	<i>Termin 6, andra läsperioden</i> Flerspråkighet och språkpolitik

År 4

<i>Termin 7, första läsperioden</i> Undervisning i och på ett andraspråk	<i>Termin 8</i> Masteruppsats*
<i>Termin 7, andra läsperioden</i> Flerspråkighet	

Programmet är tydligt forskningsanknutet, vilket garanteras dels av att kurserna till stor del ges av de mest aktiva forskarna inom respektive område, dels genom att uppgifter inom programmet knyter an till relevanta forskningsfrågor. Studenterna förväntas såväl ta del av och resonera kring aktuell forskningslitteratur som bidra till kunskapsfältet. Redan yrkesverksamma studenter erbjuds om möjligt att utnyttja material från sina arbetsplatser, vilket knyter ihop akademien med det omgivande samhället.

8. Platsgaranti

Student som följer utbildningsprogrammets upplägg har generell platsgaranti.

9. Övergångsbestämmelser

För studenter som påbörjat magister-/masterprogrammet i svenska som andraspråk före höstterminen 2015 och inte har godkänt resultat på de obligatoriska kurserna i enlighet med tidigare gällande utbildningsplan ersätter *Andraspråksinläring 2*, i föreliggande utbildningsplan kursen *Andraspråksinläring* i tidigare gällande utbildningsplan från 2007. *Andraspråksinläring 1* i föreliggande utbildningsplan ersätter *Psykolingvistiska aspekter på tvåspråkighet* i tidigare utbildningsplan och *Metoder inom andraspråksforskning* i föreliggande utbildningsplan ersätter den vetenskapsteoretiska kursen i tidigare utbildningsplan.

10. Övrigt

Uppföljning av programmet görs kontinuerligt minst en gång per termin av en styrgrupp bestående av representanter från institutionen för svenska språket samt en studentrepresentant från programmet.